

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	1
Delbranscher.....	2
Behov av arbetskraft.....	5
Kapacitetsutnyttjande.....	6

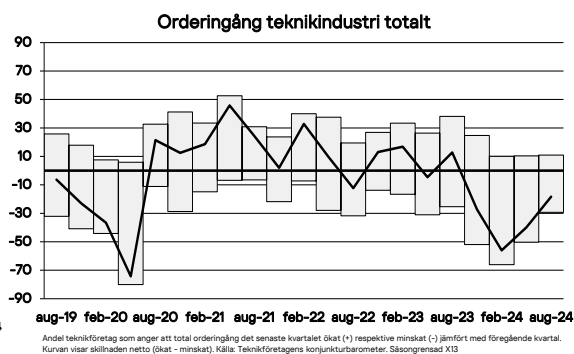
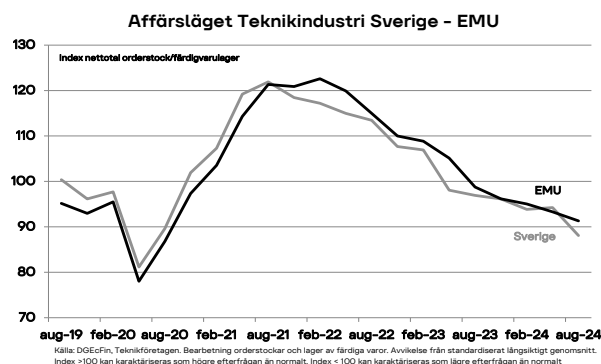
TABELLER

Orderingång.....	7
Behov av arbetskraft/ Kapacitetsutnyttjande.....	8

Svagt – lång väg kvar

Index för affärsläget för teknikindustrin i Sverige försämrades återigen under tredje kvartalet och hamnade oaktat pandemin på den lägsta nivån på över tio år. Affärsläget utvecklas ungefär som förväntat mot bakgrund av den svaga tillväxten på Sveriges största exportmarknader och i Sverige. Det är lång väg kvar till ett affärsindex på nivåerna från 2021–2022. Orderingången minskar, men i varierande grad, för samtliga delbranscher och grupper av leverantörer, undantaget elteknisk industri. Positivt är ändå att orderingången sammantaget inte minskar i samma omfattning som det första och andra kvartalet i år. Bristen på arbetskraft i teknikindustrin är oförändrad från förra kvartalet och andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar igen efter en svag ökning föregående kvartal.

Index över teknikindustrins sammantagna bedömning av affärsläget minskade något det tredje kvartalet. Genom omfattande handelsutbyte med främst övriga Europa följer index därmed motsvarande index för teknikindustrin i Euroområdet. Orderingången fortsätter minska främst för transportmedelsindustrin, leverantörer till fordonsindustrin och metallbearbetande företag. Glädjande är att orderingången i maskinindustrin inte minskar lika omfattande som föregående kvartal. Positivt är också ett fortsatt starkt affärsläge med ökad orderingång för tillverkare av elmaskiner och inom elteknik. Bristen på yrkesarbetare ökar något, främst för metallvaruindustrin. I övrigt rapporteras små förändringar. Bristen på ingenjörer minskar sammantaget för fjärde kvartalet i rad, främst i transportmedelsindustrin och leverantörer till fordonsindustrin. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar sammantaget till 33 procent från 35 procent och är därmed ytterligare en bit under det långsiktiga genomsnittet, fyra av tio företag.

Maskinindustri

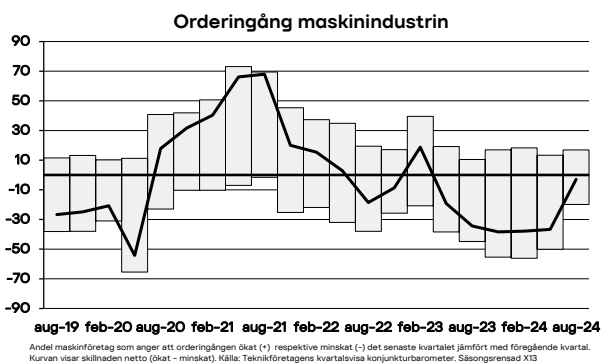
Orderingången för maskinindustrin minskar för sjätte kvartalet i rad. Positivt är att nettotalet alltmer lämnat de kraftiga minskningarna bakom sig.

För den största delbranschen eller maskiner för tillverkningsindustrin, råvaruutvinning, anläggningssektorn med mera (SNI 289) minskar orderingången i liten omfattning.

Orderingången för delbranschen för mekanisk kraft som motorer, pumpar, lager och hydraulik med mera (SNI281) ökar efter en tillfällig minskning föregående kvartal.

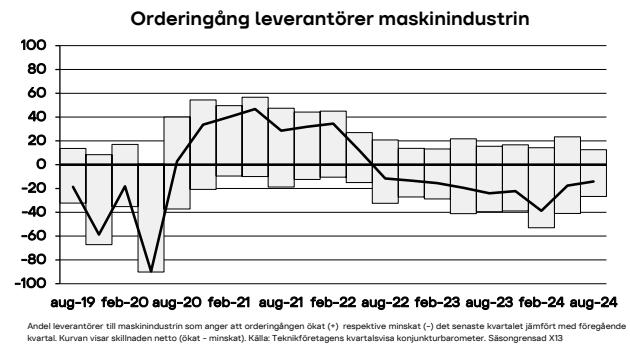
Tillverkare av maskiner för lyft- och varuhantering, motordrivna verktyg, kyla och ventilation med mera (SNI 282) rapporterar fortfarande en låg efterfrågan med minskad orderingång. Index för orderstocken ligger här på den lägsta nivån sedan år 2012.

Storleken på orderstocken för maskinindustrin sammantaget minskar jämfört med föregående kvartal och är nu med index 86,7 den lägsta på tio år exklusive pandemin. Bedömningen av storleken på orderstocken för maskinindustrin i Sverige och EMU är som vanligt i det närmaste likartad, oaktat slumpstörningar. Således bevitnar vi nu en internationell efterfrågan på investeringsvaror som är lägre än normalt och visar än så länge små tecken på att förbättras.

Leverantörer maskinindustri

Orderingången för leverantörer till maskinindustrin minskar i något mindre omfattning än föregående kvartal. Såväl order från Sverige som från exportmarknaden minskar i lägre omfattning. Index för storleken på orderstocken ökade något till 95,2 men är fortfarande under normalindex 100. Efter tidigare stor uppbyggnad av lager av färdiga komponenter och varor har dessa reducerats i hög omfattning och anses som normalt för åtta av tio företag vilket är oförändrat från andra kvartalet.

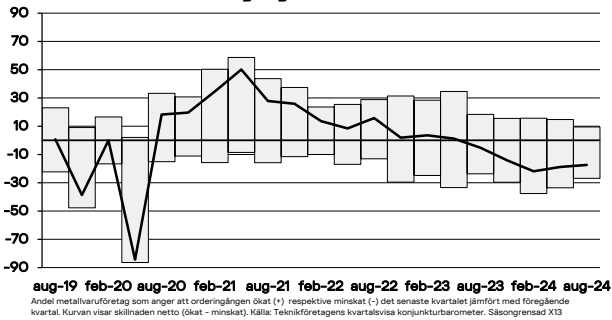
Metallvaruindustri

Orderingången för metallvaruindustrin minskar i något mindre omfattning än föregående kvartal. Samtidigt har orderingången minskat i varierande grad de senaste fem kvartalen vilket återspeglar ett svagt affärläge.

Mindre positivt är att orderingången för delbranschen specialiserad på omformning, yt- och värmebehandling med mera (SNI255-256) minskar i högre omfattning än föregående kvartal. Order från Sverige minskar för tredje kvartalet i rad samtidigt som exportorder minskar i den högsta omfattningen på elva år.

Index för orderstocken för metallvaruindustrin sammantaget minskar återigen jämfört med föregående kvartal. Index har hamnat på 85.6 eller den lägsta nivån sedan fjärde kvartalet 2012.

Orderingång metallvaruindustrin

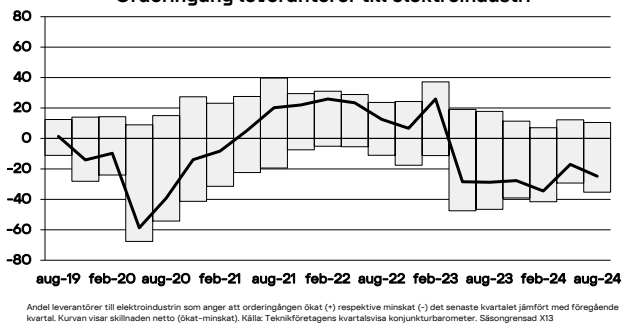
Elteknik/Instrument

Även orderingången för leverantörer till elteknisk industri minskar och visar än så länge ingen återhämtning. Index för storleken på orderstocken har fallit tillbaka kraftigt. Första kvartalet i år var index klart över det normala, eller 104,1 för att försämrats till 88,7 andra kvartalet och nådde nu mycket låga 83,3 detta kvartal.

Orderingången för tillverkare för instrument- och medicinteknik minskar i mycket liten omfattning även detta kvartal. Index för storleken på orderstocken ökade till 100,1 från 94,2 förra kvartalet.

Orderingången för tillverkare av elmaskiner och elapparatur, som föregående kvartal ökade i den högsta omfattningen sedan tredje kvartalet 2022, fortsätter att öka även detta kvartal men i något lägre omfattning. Orderingången är vanligtvis volatil då många produkter är av projektkaraktär. Sammantaget är affärsläget starkt.

Orderingång leverantörer till elektroindustrin

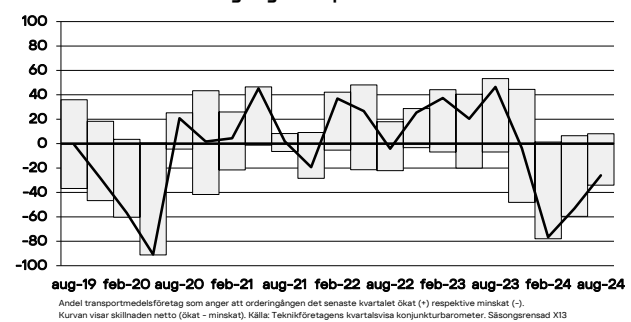

Transportmedelsindustri

Orderingången minskade i hög omfattning under första halvåret i år. Detta kvartal är minskningen inte lika omfattande men ändå fortsatt negativ. Order från Sverige ökar marginellt, medan exportorder minskar återigen men i mindre omfattning än förra kvartalet.

Index för storleken på orderstocken minskar till låg nivå. Tredje kvartalet förra året noterades exempelvis index till mycket höga 110,9 men har nu minskat till låga 90,7.

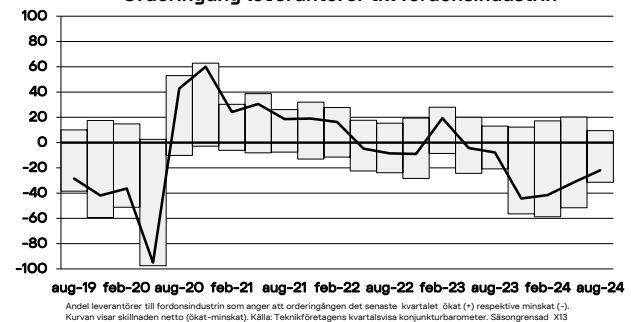
Orderingång transportmedelsindustri

Leverantörer fordonsindustri

Orderingången för leverantörer till fordonsindustrin minskar i något mindre omfattning än föregående kvartal. Både order från Sverige och från export minskar. Med fyra kvartal av minskad orderingång har index över storleken på orderstocken hamnat på mycket låga index 86,9 vilket är sex enheter lägre än förra kvartalet.

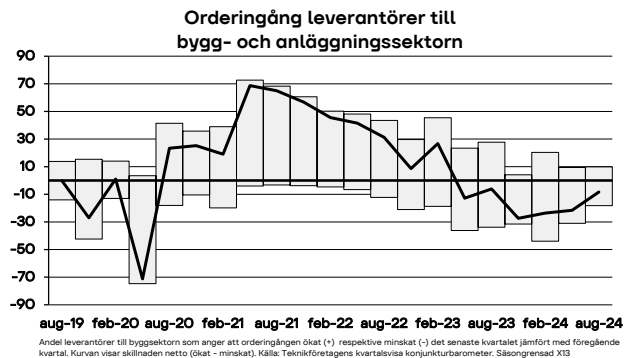
Orderingång leverantörer till fordonsindustrin

Leverantörer byggindustri

Under tredje kvartalet minskar orderingen även för leverantörer till byggindustrin i lägre omfattning än föregående kvartal. Både order från Sverige och export minskar även här. Låg efterfrågan från byggsektorn inte bara i Sverige utan även internationellt präglar affärsläget. Detta har initierats av högre räntenivåer vilket följts av färre bygglov för bostäder och lokaler. Den förda eller förväntade penningpolitiken lägger grunden till lite högre efterfrågan på sikt.

Med sex kvartal av minskad ordergång är rapporteringen över storleken på orderstocken klart lägre än normalt. Index för storleken på orderstocken som under andra kvartalet 2022 hamnade på rekordhög 121,9, minskade ytterligare från andra kvartalet i år till 88,1. Denna nivå är fortsatt den lägsta sedan år 2014.

Behov av arbetskraft

Bristen på yrkesarbetare uppgår till 23 procent jämfört med 21 procent föregående kvartal. Behovet ökar främst i metallvaruindustrin och från låga nivåer för leverantörer till bygg- och anläggningssektorn samt leverantörer till fordonsindustrin. Instrument- och transportmedelsindustrin redovisar en lite lägre brist. I övrigt rapporteras oförändrade siffror från förra kvartalet. Andel företag med brist på yrkesarbetare ligger nu ungefär på långsiktigt genomsnitt.

Andelen företag med brist på ingenjörer/tekniker minskar i liten omfattning för fjärde kvartalet i rad. Sammantaget rapporterar 29 procent av företagen en brist mot 31 procent förra kvartalet.

Bristen ökar något för maskinindustrin samt för elmaskiner, elapparatur och elteknik där affärsläget i den senare är mycket starkt. Däremot minskar bristen i transportmedels- och instrumentindustrin samt för leverantörer till maskin- och fordonsindustrin.

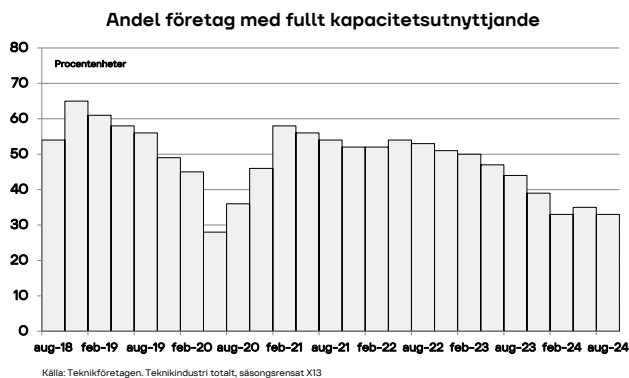
Andelen företag med brist på övriga tjänstemän har under år 2022 och under 2023 legat på en hög nivå eller i genomsnitt vart femte företag. Under tredje kvartalet i år fortsätter behovet att avta och andelen uppgår nu till 12 procent vilket också är det långsiktiga genomsnittet.

Kapacitetsutnyttjande

Andelen företag som redovisar fullt kapacitetsutnyttjande minskar något från låg nivå. Tredje kvartalet redovisar 33 procent av företagen fullt utnyttjande mot 35 procent förra kvartalet. Samtidigt är utfallet tredje kvartalet lägre än det långsiktiga genomsnittet på 40 procent av företagen.

I delbranscherna minskar utnyttjandet för främst metallvaror och transportmedelsindustri. Likaså rapporterar leverantörer till maskin- och fordonsindustrin ett lägre utnyttjande. Däremot ökar utnyttjandet relativt omfattande i instrumentindustrin och även något i maskinindustrin.

All data i undersökningen är kalender- och säsongjusterade och kan vara avrundade.

Ordergång Säsongrensad X13	Bransch	Sverige Andel av försäljning	Ökat	Oför- ändrat	Minskat	Netto	Export Andel av försäljning	Ökat	Oför- ändrat	Minskat	Netto
2 kv -24	Metallvaruindustri		9	44	47	-38		21	60	19	2
3 kv -24		52%	9	56	35	-26	48%	10	72	18	-8
2 kv -24	varav metallbearbetning		15	36	49	-34		13	59	28	-15
3 kv -24		67%	17	32	51	-34	33%	2	47	51	-49
2 kv -24	Maskinindustri		21	40	39	-18		12	36	52	-40
3 kv -24		19%	25	43	32	-7	81%	15	68	17	-2
2 kv -24	Leverantörer maskinindustri		18	40	42	-24		29	31	40	-11
3 kv -24		45%	19	44	37	-18	55%	6	78	16	-10
2 kv -24	Leverantörer elektroindustri		9	65	26	-17		17	49	34	-17
3 kv -24		58%	8	50	42	-34	42%	14	60	26	-12
2 kv -24	Instrumentindustri		29	49	22	7		4	87	9	-5
3 kv -24		5%	7	62	31	-24	95%	7	86	7	0
2 kv -24	Transportmedel		32	41	27	5		3	33	64	-61
3 kv -24		13%	22	57	21	1	87%	6	58	36	-30
2 kv -24	Leverantörer fordonsindustri		8	41	51	-43		28	20	52	-24
3 kv -24		45%	10	52	38	-28	55%	9	65	26	-17
2 kv -24	Lev. till bygg o anläggning		13	50	37	-24		7	66	27	-20
3 kv -24		42%	11	65	24	-13	58%	9	77	14	-5
2 kv -24	Teknikföretag totalt		22	46	32	-10		8	38	54	-46
3 kv -24		18%	20	54	26	-6	82%	9	61	30	-21
2 kv -24	Teknikföretag leverantörer totalt		15	44	41	-26		20	38	42	-22
3 kv -24		43%	10	57	33	-23	57%	9	70	21	-12
2 kv -24	0-74 anställda		19	42	39	-20		18	63	19	-1
3 kv -24		50%	15	48	37	-22	50%	10	70	20	-10
2 kv -24	75-150 anställda		17	37	46	-29		33	47	20	13
3 kv -24		46%	20	45	35	-15	54%	18	53	29	-11
2 kv -24	151-500 anställda		8	59	33	-25		16	42	42	-26
3 kv -24		38%	14	54	32	-18	62%	15	51	34	-19
2 kv -24	501- anställda		30	44	26	4		7	29	64	-57
3 kv -24		12%	25	57	18	7	88%	9	68	23	-14

Andel företag procentenheter Säsongrensad X13	Brist yrkesarbetare		Brist ingenjörer/tekniker		Fullt kapacitetsutnyttjande	
	2 kv-24	3 kv-24	2 kv-24	3 kv-24	2 kv-24	3 kv-24
Metallvaruindustri	23	27	22	19	26	21
Maskinindustri	22	21	36	39	37	41
Lev.Maskinindustri	26	26	23	19	30	24
Elmaskiner/Elapparatur	24	24	28	34	41	39
Lev.Elektroindustri	20	20	30	21	28	31
Instrumentindustri	29	23	65	58	32	44
Transportmedel	23	21	31	24	44	37
Lev.Fordonsindustri	16	21	25	20	29	26
Lev.Byggindustri	10	16	31	32	28	30
Teknikindustri totalt	21	23	31	29	35	33

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, utges under andra veckan i mars, juni, september och december

Erik Spector, Chefekonom 08-782 08 48, erik.spector@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

